

מעון חירום לנשים דו"ח פעילות שנתי – 2024

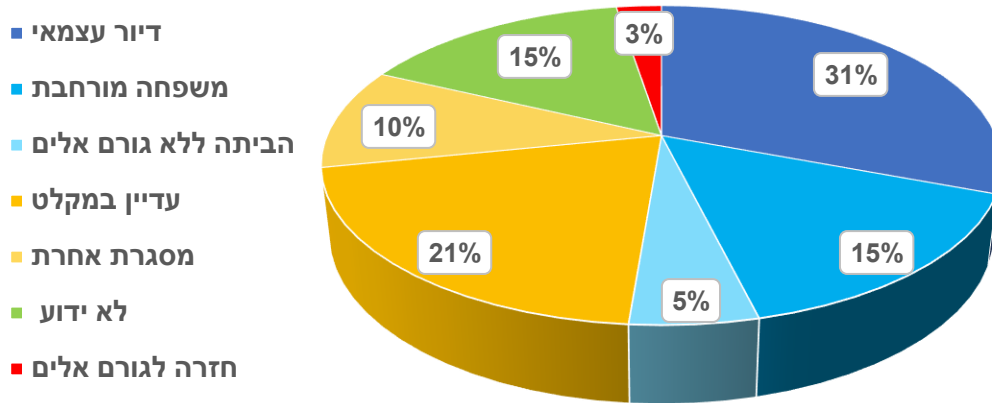
עמותת מעון חירום לנשים, המפעילה, בשיתוף ובפיקוח משרד הרווחה, מקלט לנשים נפגעות אלימות וילדיהן, המשיכה בשנת 2024 בפעילותה למען נשים וילדים, שורדי אלימות במשפחה. בשנה זו שהו במקלט שלושים ותשע נשים ועימן שישים מילדיהן.

מי היו השוהות במעון ב- 2024 ?

- גילאי הנשים שהגיעו למקלט נעו בין 18-60. כ-13% מהן בגילאי 18-25, כ-72% בגילאי 26-40, כ-15% בגילאי 41-60.
- מבין הנשים ששהו במקלט היו 20 נשים ערביות ישראליות (51%), 9 נשים יהודיות (כ-23%), 8 נשים חסרות מעמד אזרחי בישראל (כ-20%), ו-2 נשים שאינן עונות על אף אחת מהקטגוריות הנ"ל.
- מבין הנשים ששהו במקלט בשנה זו, אשה אחת דיווחה כי יש לה השכלה טכנולוגית, 5 נשים סיימו תיכון עם תעודת בגרות ו-8 נשים נוספות דיווחו שסיימו תיכון ללא בגרות.
- חלק מהנשים שהו במקלט ללא ילדים. רובן נאלצו או בחרו שלא להגיע למקלט עם ילדיהן (סה"כ 39 ילדים שלא הגיעו עם אמהותיהם למקלט).
- בשנה זו שתי נשים הגיעו למקלט בהריון. אחת מהן ילדה במהלך שהותה במקלט והשנייה בחרה לבצע הפסקת הריון.
- משך השהות של 14 נשים (כ-36% מסך הנשים) ששהו במקלט במהלך שנה זו, היה מתחת לחודש (רובן שהו במקלט ימים בודדים בלבד מסיבות שונות), ו-8 נשים נוספות שהו במעון פחות משלושה חודשים. 16 נשים שהו במקלט למעלה מ-3 חודשים (41%) – חלקן המשיכו לשהות במקלט גם בתחילת 2025. שיעור הנשים ששהו במקלט תקופות ארוכות ומשמעותיות יותר ב-2024 עלה בהשוואה לשנים 2022-2023.

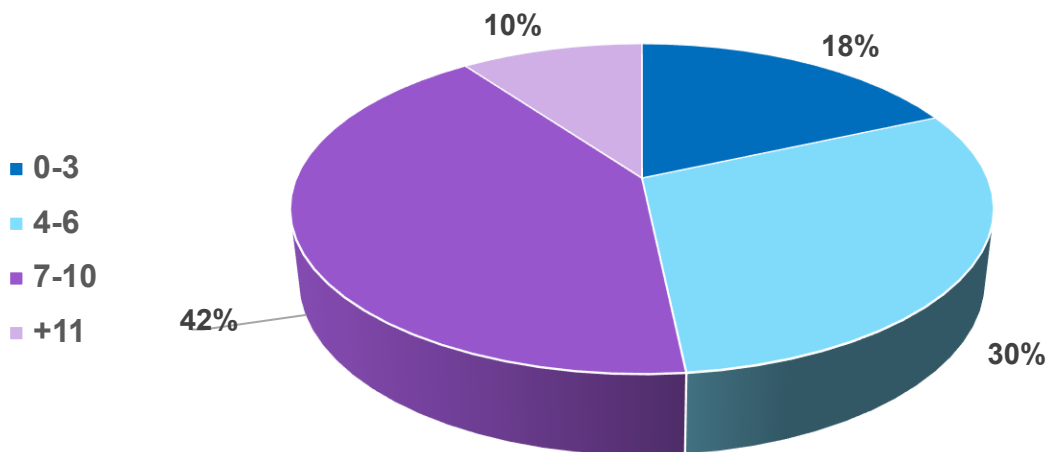
נראה שמשך שהות משמעותי במקלט והטיפול הניתן בזמן זה לאשה וילדיה, מסייעים בצורה ניכרת לנשים לבחור בחלופות של חיים נטולי אלימות עם צאתן מהמקלט. ניתוח יעדי היציאה אליהם יצאו הנשים ששהו במקלט מראה כי הפתרונות בהן בחרו הנשים מגוונים מאוד – אך עם יציאתן מהמקלט רבות מהן (51% מהשוהות) יצאו לחיים נטולי אלימות, ואחרות המשיכו טיפול ושהות במסגרות אחרות (31%).

יעדי היציאה של הנשים - 2024

כאמור, במקלט שהו בשנה זו גם שישים ילדים. ילדים אלו זכו לקבל סל נרחב של שירותים ופעילויות שיפורט בהמשך. בנוסף, צוות המקלט עסק בכל הקשור בקשר ובתקשורת בין האמהות ששהו במקלט לילדים שלא שהו עימן.

גילאי הילדים ששהו במקלט ב- 2024

בשנה זו 11 מהילדים (18%) ששהו במקלט עם אימהותיהם היו תינוקות ופעוטות, 18 ילדים (30%) היו בגילאי 3-6 וביקרו בגן הילדים שאנו מפעילות בשטח המקלט, בעוד 31 מהילדים ששהו במקלט היו בגילאי ביה"ס (52%). חלקם ביקרו בבתי ספר בקהילה. ניתן לראות בשנים האחרונות עלייה בכמות הילדים המגיעים למקלט בגילאי ביה"ס ובהתאם לכך בהתפלגות גילאי הילדים השוהים במקלט. אנו מזהות את השינוי – ומתאימות לכך את הפעילות לילדים.

עיקרי הפעילות במקלט – 2024

במהלך השהות של הנשים והילדים במקלט, עמותת מעון חירום לנשים מספקת להם קורת גג, מזון ולבוש, ומגוון שירותים ופעילויות שמטרתם לטפל בנשים ובילדים ולעזור לנשים לבחור בחיים ללא אלימות עבור עצמן ועבור ילדיהן.

העצמת נשים והכנתן לחיים נטולי אלימות

תחום זה כולל מגוון רחב של פעילויות ושירותים שמטרתם הן לספק לנשים תמיכה רגשית ולשקם את דימויין העצמי והן לספק להן כלים מעשיים להתמודדות עם חיים עצמאיים. פעילותנו בתחום זה כללו: טיפול רגשי פרטני, טיפול קבוצתי דינמי, מיצוי זכויותיהן של כל אשה ואשה מול מוסדות שונים, הדרכה הורית פרטנית וקבוצתית, סדנאות העשרה והעצמה שכללו: סדרת סדנאות יוגה, סדנת יוגה צחוק, סדנת NLP, סדנת חמלה עצמית, שתי סדנאות בתחום התזונה, סדנא בתחום התפתחות ובריאות הילד, סדנאות יצירה ואמנות כולל ביקור במוזיאון, מפגש "קבלת סופ"ש", מסיבות חגים ומסיבות פרידה לנשים שיצאו לדרך חדשה ועוד. בנוסף, הנשים יחד עם ילדיהן ובליווי אנשי צוות, יצאו לבילויים חווייתיים בבריכות שחיה, ביקור במוזיאון ילדים ובפינת חי גדולה וכו'. מעבר להנאה הגלומה בפעילויות האלו, ולכך שמרבית הנשים והילדים נחשפו בראשונה לפעילויות מסוג זה, חשנו שישנה חשיבות רבה לחיזוק הקשר המיטיב בין האמהות לילדים וגם לסמכות והאחריות ההורית הנגזרת מהבילוי ביחד "בחוץ". כל אלו ועוד, מרכיבים תהליך שיקומי מורכב של הקניית מיומנויות יום יומיות שיאפשרו לנשים לבחור בחיים עצמאיים.

בפעילות העצמה

צוות המקלט מעודד נשים השוהות במקלט ובשלות לכך להשתלב בעולם התעסוקה. נושא התעסוקה הינו בעל חשיבות גדולה בבניית עצמאותה של האישה לקראת יציאתה לחיים עצמאיים ולשחרור תלותה מהבעל או המשפחה אשר מפעילים לא פעם גם אלימות כלכלית ושליטה על המשאבים הכלכליים של האישה - בין אם עובדת ובין אם לא. היציאה לעבודה לאחר תקופת הסתגלות הינה משמעותית גם במובן הפסיכולוגי ומאפשרת לנו להקנות לאישה מיומנויות הכרחיות להשתלבות בעבודה. גם בהיבט הרגשי יש משמעות לכך שהאישה עסוקה גם בעבודה ולא עוסקת רק בבעיותיה האישיות. זהו מודל המשקף בצורה נכונה יותר את המציאות שתעמוד בפניה.

במשך רוב תקופות השנה חלק מהנשים ששהו במקלט עבדו מחוץ למקלט וקיבלו תשלום בגין עבודתן. תחומי התעסוקה של הנשים היו: טיפול בקשישים, סייעות בגן ילדים, סדרנית במרכז, ניקיון משרדים ובתים. סה"כ במהלך 2024 השתלבו 6 נשים ששהו במקלט בעבודה. הנשים העובדות זכו לקבל מצוות המעון תמיכה רגשית ומעשית שאפשרה להן לחזק את יכולותיהן התעסוקתיות – החל בטיפול בילדים בשעות העבודה של האם, וכלה בסיוע במציאת עבודות והדרכה על אופן ההתנהלות של עובדת מול מעסיק.

חינוך, תמיכה, טיפול והעשרה - ילדים

אנו מספקות מגוון שירותים לילדים השוהים במעון עם אמהותיהם ונפגעו מאלימות בביתם. חלקם נפגעו מחשיפה לאלימות נגד אימם "בלבד", וחלקם מהתעללות שעברו בעצמם ואף מאלימות מינית. ראוי לציין שבמהלך השנה התמודדנו עם מספר גבוה יחסית של ילדים שלא שולבו במסגרות חינוכיות בקהילה לתקופות יחסית ממושכות. הסיבות לכך היו מגוונות: רמת סיכון גבוהה, סירוב האב לרישום, קשיים בהתאמת המסגרת המתאימה לצרכיהם, תינוקות מתחת לגיל חצי שנה, משך שהות קצר במקלט, וכמובן – פעילות חלקית ולא סדירה של מערכת החינוך באזורנו במשך מספר חודשים בשל המלחמה. "צוות הילדים" שלנו סיפק לילדים אלו מסגרת פעילות מעשירה וחוויתית בשטח המקלט גם בשעות הבוקר.

הפעילויות כללו: הפעלת גן ילדים בשטח המקלט, הפעלת מסגרת פעילות לפעוטות, הדרכה הורית וליווי פסיכו-סוציאלי פרטני ע"י עובדת סוציאלית, הפעלת מרכז למידה שכלל ליווי ותמיכה לימודית פרטנית לכל ילד ע"י צוות הפרויקט, ליווי ילדי ביה"ס בהשתלבותם במסגרות חינוכיות מתאימות, פעילויות פנאי בשעות אחה"צ - מדי יום, חוג טבע, פעילות ספורטיבית, מסיבות בחגים ובימי הולדת, מסגרת פעילות מעשירה ומלאה בחופשת הקיץ ובחופשות החגים שכללו בנוסף לפעילויות מגוונות בשטח המעון הכוללת גם הפעלות ע"י קוסם, סדנת תיפוף, סדנת בועות סבון וכו' גם יציאות לגן חיות ולמוזיאונים לילדים, ביקורים בבריכות שחיה וימי כייף ועוד.

בנוסף, אמהות קיבלו הדרכה הורית פרטנית והתקיימה קבוצת הדרכה הורית בשיטת אדלר.

פעילות ספורטיבית

ייעוץ וייצוג משפטי

הפעילות המשפטית נותנת ביטוי לקולה ולרצונותיה של האישה ויש לו משמעות לא רק ברמה המשפטית, אלא גם ברמה הטיפולית. הנשים, שעקב האלימות שחוו קולן הושחק והן סיגלו תגובות של ריצוי, כניעה וקיפאון – לומדות להשמיע את קולן ולדרוש את זכויותיהן.

במהלך שנה זו, עשרים מהנשים ששהו במקלט נעזרו בשירותי ייעוץ משפטי ע"י עו"ד מטעם העמותה. מתוכם, חמשה עשר נשים יוצגו בהליכים משפטיים בתחום דיני משפחה ע"י עו"ד מטעמו. חמשת הנשים האחרות היו מיוצגות ע"י עו"ד אחרים, לרוב מטעם הסיוע המשפטי, שמונו להם ע"י הסיוע המשפטי ו/או נשכרו לפני כניסתן למקלט. בנוסף, עורכת הדין מטעמנו המשיכה בשנה זו, במסגרת עבודתה בעמותה, לייצג שש נשים ששהו במעון בעבר, וענייניהן המשפטיות טרם הסתיימו עם יציאתן מהמעון.

התחום המרכזי בו עוסק הפרויקט הינו תחום האישות (גירושים, משמורת, סדרי ראייה, מזונות, צווי הגנה, אפוסטרופסות, מדור וכו'). במרבית המקרים, לאחר הליכים לא פשוטים, הנשים מצליחות למצות את זכויותיהן הנובעות מהנישואין ומגירושין, כולל משמורת וקבלת דמי מזונות.

ראוי לציין שבתהליכי הגירושים של שלוש מבין הנשים המיוצגות ע"י עו"ד מטעמנו ונמצאות בסיכון גבוה במיוחד, עו"ד הצליחה לקבל אישור מיוחד ולייצג אותן בדיונים הראשונים, מבלי שהן יידרשו להיות נוכחות בהם. דבר שמקל מאוד על הנשים לעבור את התהליך ומאפשר לנו לקבל מידע נוסף שרלוונטי להערכת הסיכונים הנשקפים לאשה.

תמיכה ביוצאות מקלט

העמותה סייעה ומסייעת לנשים שיוצאות מהמקלט לחיים עצמאיים בדרכים שונות – החל מליווי בתהליך מציאת ושכירת פתרון דיור וגיוס פריטי ריהוט וציוד לדירה, רישום ילדים למסגרות חינוכיות בקהילה הקולטת, חיבור הנשים לשירותי רווחה בקהילה בה ייקלטו לרבות לפרוייקטים המלווים ותומכים בנשים נפגעות אלימות, מיצוי זכויותיהן כגון הגשת בקשה לסיוע בשכ"ד ממשרד השיכון, הגשה למענק לנשים יוצאות מקלט, מתן סל מוצרי מזון, מתן כרטיס שי לרכישת מזון ומוצרי חשמל קטנים בסיסיים למטבח וכו'.

פיתוח פרויקט חינוכי למניעה וצמצום אלימות זוגית בקרב בני נוער

במהלך השנה פותח בעמותה תוכן חדשני העוסק במניעת אלימות זוגית בקרב בני נוער (בגילאי חטיבה ותיכון). לאחר תהליך ממושך, העמותה יצרה שיתוף פעולה עם עמותת אקדמיית מצמיחים העוסקת בעיקר ביישום מודל חינוכי להפחתת תוקפנות ואלימות ושיפור האקלים החברתי בבתי ספר, באמצעות הדרכות לצוותי בתי הספר, לילדים ולנוער. אנו מקוות בשנה הקרובה להתקדם בביצוע פיילוט לתוכנית לחטיבה העליונה, ובהמשך פיתוח התוכנית לקהלים נוספים והפצתה.

עשייה ושותפויות בקהילה

עמותת מעון חירום לנשים פועלת למען העלאת המודעות לאלימות כלפי נשים ולשיפור השירותים והמענים הניתנים לנשים נפגעות אלימות וילדיהן.

- שותפות ב"פורום העמותות המפעילות מקלטים" הפועל לקידום הנושאים הקשורים להגנה ולטיפול בנשים נפגעות אלימות וילדיהן.
- השתתפות בדיונים ברמה הארצית בנושא אלימות כלפי נשים במסגרת הוועדה לקידום מעמד האשה ושוויון מגדרי בכנסת, חברות בוועדת ההיגוי ובצוותי המשנה ביוזמת קווים אדומים ועוד.
- שותפות בפורום עירוני של ארגונים העוסקים במאבק באלימות כלפי נשים.
- אירוח סטודנטים לרפואה וחשיפתם לתופעת האלימות נגד נשים באופן מתמשך.
- אירוח עובדים סוציאליים במטרה לחזק את ההיכרות עם מאפייני פעילות המקלטים וחיזוק שיתופי פעולה בין מקלטים לבין הקהילות המפנות.

אנו מודות לכל שותפינו לעשייה למען הנשים והילדים השוהים במקלט -

- צוות המקלט המקצועי והמסור
- משרד הרווחה התומך בפעילותנו – מקצועית וכספית
- הוועד המנהל
- ועדת הביקורת
- תורמים נפלאים – קרנות, חברות, ואנשים פרטיים – מהארץ ומחו"ל
- מתנדבים ומתנדבות, בנות שירות לאומי

*"איש בצולמט אינו חסר תוצלת
אט הוא חסיר בצולמט חסר אחר"*

צ'ארלס דיקנס

אנו מקוות לזכות באמונכם/ ובתמיכתכם/ גם בשנה הקרובה.